

Arbejds- og Socialministeren (Søren P. Larsen): Jeg skal fatte mig ganske kort.

Naar det har taget nogen Tid, før man er naaet frem til en Lovgivning paa dette noget vanskelige Omraade, bør man i Historiens Navn oplyse hvorfor. Misèren, kan vi godt sige, for alle disse Hjem opstod fortrinsvis gennem de voldsomme Prisstigninger, som gjorde sig gældende straks, da Kri-gen satte ind. Det var vist i 1942 eller 1943, man i Ministeriet nedsatte et særligt Udvalg, som skulde overveje disse Spørgsmaal og finde frem til en Løsning, og dette Udvalg afgav Betænkning under min Forgænger i Embedet. Han havde arbejdet med Sagen, og der laa en stor Dyngge Kommissionsudkast og hvad dertil hører. Den første Del af min Ministertid var, det skal ingen Hemmelighed være, optaget af Lovgivning paa andre Omraader, saa det tog nogen Tid, før jeg kom igennem den store Dyngge; jeg vilde gerne se, hvad det var den indeholdt. Dernæst forsøgte jeg — det havde min Forgænger ogsaa gjort —, om man ikke kunde løse Spørgsmaalet gennem en Finanslovbevilling. Finansudvalget vilde vist ikke ligefrem nægte det, men mente, det var bedre med en Lovgivning, hvad jeg maatte erkende. Derefter maatte vi saa lade Departementet udarbejde Lovforslag, og der fulgte jeg, for ikke at vække Strid og for saa vidt muligt at samle alle Kræfter om en Lovgivning paa dette Omraade, stort set den Linie, som Kommissionsbetænkningen havde angivet.

Nu er det jo ikke saaledes, at vi giver Kortene fra os, naar vi gennemfører dette Lovforslag. I Samlingen 1948—49 skal Loven revideres, og jeg har sagt til Embedsmændene — for der kan jo ske det, at en Minister forsvinder og andre kommer til —, at alle de Erfaringer, man maatte gøre, enten de passer mig eller ikke, skal bringes frem, saa at vi har alle Kortene paa Bordet, naar den endelige Lovgivning til sin Tid skal fastlægges. Jeg tror, det er det sundeste at betragte dette som en Forsøgslovgivning, hvorved vi søger gennem Millionbevillinger at løse Spørgsmaalet. Nu ved jeg nok, at 5 Mill. Kr. aarlig selv i vore Dage er mange Penge, men jeg mener dog, det er et stort Spørgsmaal, om det ikke er billigere at anvende 5 Mill. Kr. til forebyggende Arbejde end at undlade at foretage det forebyggende Arbejde og lade alt gaa sin skæve Gang. Saa kunde det offentlige let faa store Udgifter rent økonomisk, hvortil vilde komme det moralske Moment.

Hvad angaar Enkeltheder i Lovfor-slaget, vil jeg sige, at vi har jo haft Udvalg

i Folketinget. Jeg vil ikke sige, at den ene har sejret over den anden. Vi har talt os til Rette om Tingene og vist gensidig Imødekommenhed for at naa til Enighed, hvad jeg lægger megen Vægt paa paa et Omraade som dette.

Hvad Lønningerne angaar, kan man jo altid forlange højere Lønninger, og hvis det var sikkert, at højere Lønninger bragte de bedst kvalificerede frem, saa var Spørgsmaalet egentlig ret simpelt at løse. Det har været afgørende for mig at faa skabt saadanne Lønninger, at de, der har Lyst til at gaa ind i et Arbejde her, ikke skulde føle sig hindret, fordi de kunde tjene nævneværdigt mere andre Steder. Jeg vilde gerne have haft det saaledes, at man stillede de forskellige Personer økonomisk lige, enten de gik ind i dette Arbejde eller et andet, saa at Lysten alene blev afgørende for, hvor de søgte hen. En Leder kan have 700 Kr. om Maaneden efter Fradrag af Ophold for ham og Konen. Det er en stor Betaling. Man skal ret højt op i Indtægt for at have det Beløb til Raadighed, efter at Udgifterne til Husleje, Brændsel, Belysning, Kost og forskellige andre gode Ting er afholdt. Men saa maa vi ogsaa huske paa, at vi stiller store Krav til en saadan Mand. Han er jo ikke færdig med Arbejdet paa et bestemt Klokkeslæt. Jeg har haft den Glæde et Aars Tid i min Ungdom at være Vikar paa et saadant Børnehjem. Jeg er maaske den eneste i denne høje Forsamling, som kender det daglige Arbejde, og jeg vil sige, at det har ogsaa sin Tillokkelse at være et saadant Sted for den, der holder af Børn og unge Mennesker. Jeg har ikke noget imod, at det medfører visse Fordele, for den gode Leder er optaget hele Tiden.

Med Henblik paa det historiske ligger det saaledes, at indtil 1905 blev faktisk al Børneforsorg ordnet ved privat Initiativ. Saa kom der nogle Børnelove, hvorefter der blev givet offentligt Tilskud. Jeg vil gerne sige til dem, der taler om det private Initiativ, at det er der Plads til endnu, men det er givet, at det private Initiativ kan ikke klare det alene i Dag, for selv om man har Lyst og Kærlighed til denne Gerning, skal der en betydelig Anlægs kapital til for at stifte en saadan Virksomhed i Dag, og det er netop Kapitalmangel, som har ført til Misèren og til, at man har taget Spørgsmaalet op.

Der kunde naturligvis siges meget mere, men jeg tror ikke, der er Grund til at gaa i Enkeltheder. Jeg takker Ordførerne for den Velvilje over for denne Sag, der er givet Udtryk for. Intet skulde glæde mig mere, end om vi under Sagens Gang kunde